

Beoordelen van goede doelen een handreiking

Inleiding

Er bestaat een lijst met namen van organisaties die als goede doelen zijn aangemerkt. Daarnaast zijn er nog veel goede doelen die niet op die lijst staan vermeld, maar die (regelmatig) aan diakenen een verzoek doen om financiële ondersteuning.

Om diakenen te helpen bij de vraag of deze andere goede doelen voor een diaconale gift in aanmerking komen, hebben de diaconale deputaten van de CGK, GKv en NGK samen als 'Platform diaconale samenwerking' (= PDS) onderstaande criteria ontwikkeld. Het PDS hoopt dat met behulp van deze criteria de beoordeling van een aanvraag eenvoudiger wordt.

De criteria bieden diakenen een handreiking bij de beoordeling of een doel voor een diaconale gift in aanmerking komt. Als niet aan alle samenvattende beoordelingscriteria (vier stuks) wordt voldaan, zou een diaconie kritisch moeten overwegen of een financiële ondersteuning wel op zijn plaats is.

CRITERIA VOOR BEOORDELING

De criteria voor de beoordeling van een aanvraag om (financiële) steun kijken naar:

- A. Het diaconale en christelijke karakter van de instelling
- B. De betrokkenheid van de gevende en de ontvangende kerkgemeenschap
- C. Transparantie van de organisatie
- D. De bestuurlijke kracht en verantwoording

Deze vier criteria worden hieronder verder uitgewerkt. Elke van de vier criteria sluit af met een samenvattende vraag.

Als op de vier samenvattende vragen een positief antwoord gegeven kan worden, dan hoeft er in beginsel geen belemmering te zijn om financiële ondersteuning te geven.

DOEL VAN DE ORGANISATIE

A. Het diaconale en Christelijke karakter van de instelling

1. Is het werk van de instelling diaconaal van aard, m.a.w. is het gericht op gerechtigheid en barmhartigheid om zo zwakke, kwetsbare en arme mensen tot 'hun recht' te laten komen?
Met diaconaal wordt bedoeld dat de hulpverlening is gebaseerd op en voortkomt uit de gerechtigheid in Christus die in liefde en barmhartigheid voor de naasten tot uitdrukking komt.
2. Wordt het barmhartigheidswerk verricht vanuit christelijke beginselen en wordt gerechtigheid nagestreefd?
Wat is de grondslag van de instelling (gereformeerd, christelijk, niet christelijk) of wordt de hulpverlening door Christus' gemeente ter plaatse uitgevoerd of ondersteund?
3. Komt het werk van de instelling ook ten goede aan niet-christenen?
(Nood)hulp geven ongeacht ras, religie, sexe, politieke overtuiging, sociale of etnische afkomst is een bijbelse opdracht. Projecten/doelen gericht op hulpverlening aan christenen mogen een streepje voor hebben. Dat mag er echter niet toe leiden dat alleen instellingen worden gesteund die zich uitsluitend richten op hulpverlening aan christenen.

Samenvatting: Staat het diaconale en christelijke karakter van de instelling buiten twijfel? Ja, ga verder met B. Nee, overweeg om het verzoek af te wijzen.

VERBINDING TUSSEN BETROKKEN KERKEN

B. Betrokkenheid van de gevende en de ontvangende kerkgemeenschap

4. Wordt in de hulpverlening samenwerking gezocht met (een) de lokale christelijke kerk(en) of wordt de samenwerking door de hulpverlening bevorderd?
Samenwerking met andere lokale kerken bevordert de gemeenschap der heiligen en de benadrukt de gezamenlijke verantwoordelijkheid.
5. Is er voldoende draagvlak aanwezig of te verkrijgen in de eigen kerkelijke gemeente voor de activiteiten van de hulpverlenende instelling?
Des te dichter een organisatie bij de kerkelijke gemeente staat, des te meer betrokken de leden van de gevende kerkgemeenschap zullen zijn.
6. Zijn leden van de kerkelijke gemeente betrokken bij het bestuur van de instelling?
Als leden van de kerkelijke gemeente betrokken zijn bij het bestuur, dan bevordert dat de toegang tot informatie over de aard en doelstelling van de hulpverlening.
7. Wordt het diaconale bewustzijn van de eigen kerkelijke gemeente opgebouwd door de hulpverlening?
Laat de instelling aan de kerkelijke gemeente verslag doen over de besteding van de ontvangen gelden en vraag de gemeente voorbede te doen. Concretiseer de hulpverlening door foto's, verslagen van activiteiten, contact mogelijkheden.

Samenvatting: Is er voldoende betrokkenheid en draagvlak bij de gevende en bij de ontvangende kerkgemeenschap aanwezig c.q. te verkrijgen? Ja, ga verder met C. Nee, overweeg om het verzoek af te wijzen.

HELDERHEID EN TRANSPARANTIE

C. Transparantie

8. **Is de doelstelling van de hulpverlening concreet en is aangegeven wat de doelgroep is?**
De doelgroep dient vooral de zogeheten gemarginaliseerden in de gemeenschap/samenleving te zijn (vrouwen, kinderen, hiv/aidsslachtoffers, daklozen, vluchtelingen).
9. **Is er een Cbf of Rfb keurmerk en wordt de instelling ook al gesubsidieerd door de overheid?**
De keurmerken van Cbf (Centraal Bureau Fondsenwerving) en van Rfb (Raad voor financiële betrouwbaarheid) garanderen dat de instelling transparant is met betrekking tot bestuur en financiën. Anderzijds is een Cbf keurmerk geen garantie voor efficiency.
10. **Zijn giften de belangrijkste inkomsten van de instelling of ontvangt de instelling ook (in belangrijke mate) subsidie of overheidssteun?**
Diaconieën zouden zich bij voorkeur moeten richten op organisaties die geen of weinig subsidie ontvangen.
11. **Bestaat er duidelijkheid over de overheadkosten en de hoogte van de directiesalarissen?**
Welk gedeelte van de inkomsten wordt aan overheadkosten e.d. besteed en wat is het niveau van de directiesalarissen. Welk gedeelte van de inkomsten komt ten goede aan de directe hulpverlening?

Samenvatting: Bestaat er voldoende duidelijkheid over de doelstelling, de inkomsten en de besteding van de gelden en is de verzoekende instelling kostenbewust?

Ja, ga verder met D. Nee, overweeg om het verzoek af te wijzen

BESTURING EN VERANTWOORDING

D. Bestuurlijke kracht en verantwoording

12. **Is er voldoende deskundigheid/professionaliteit binnen de (leiding van de) instelling en hoe solide is de bestuurlijke organisatie?**
13. **Vindt er periodiek toetsing en evaluatie plaats van het uitgevoerde beleid?**
14. **Wordt er verantwoording afgelegd over de doelmatigheid en effectiviteit van de hulpverlening?**
Om antwoord op deze vragen te krijgen, is het raadzaam een jaarverslag van de instelling te bestuderen.

Samenvatting: Wordt de verzoekende instelling volgens economische principes gemanaged? Nee, overweeg om het verzoek af te wijzen